UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Textus sequentiarum cum lucule[n]tissima tam sententiaru[m] q[uam] vocabuloru[m] interpretatione scripture autoritatib[us] alioru[m]q[ue] exemplis creberrimis roborata

Colonie, 1506

VD16 T 655

Acer[us] virgineus

urn:nbn:de:hbz:466:1-30585

Visual Library

regno caſtitatis (quo lux lucet ſedula) collocet ꝑ ſecula Amen

Conſtrue (Ergo) o maria exiſtẽs (ſtella maris cella) .i. habitaculum (verbi) ſcꝫ filij (dei ꝛ aurora ſolis) .i. chriſti (porta) .i. ianua (paradyſi) .ſ. celeſtis (ꝑ quã) ſcꝫ portã (lux) .i. xp̃s (eſt orta) .i. nata (ora tuũ natũ) id eſt filiũ (vt ſoluat) .i. ſaluificet (nos a peccatis) .i. a criminibꝫ. ꝛ (collocet) ſcilꝫ nos (in regno claritatis) .i. in regno celoꝝ (quo) id eſt in quo (ſedula lux id eſt ꝯtinua claritudo. ſcꝫ dei (lucet) id eſt ſplendet (per ſecula) id eſt eternaliter (Amen) id eſt fiat.

¶ Nota. plenitudo gratie beate ꝟginis pꝫ in muliere de qua legiť mirabiliter ꝙ ipa viri ſolatio deſtituta vnicũ filiũ habebat q̃ quadam vice ab hoſtibꝫ captꝰ in cuſtodia ligabať ꝙ mater ꝑcipiens beatã ꝟginẽ ꝓ liberatione filij exorabat. tandẽ vidẽs qđ nihil ꝓficeret eccliam in qua erat imago beate ꝟginis ſola intrauit. ꝛ corã imagine ſtans ipſam alloquiť dicens O maria ꝓ liberatõe filij mei te ſepe rogaui ꝛ adhuc nõ ſubueniſti. nũc ꝓ filio meo imploro patrociniũ. ſed adhuc nullũ ſentio fructũ. vñ ſicut filiꝰ meꝰ ablatus eſt. ita ꝛ ego filiũ tuũ auferã ꝓ filio meo ꝛ eũ in cuſtodiã ponã. ſic imaginẽ ſcꝫ pueri quã ꝟgo in gremio habuit auferens domũ abijt excipienſqꝫ imaginẽ pueri ipm in lintheo mũdo inuoluit ꝛ in archã recondită incluſit bonũ obſidiũ ꝓ filio ſuo ſe habere gaudẽs Et ecce ſequẽti nocte btã ꝟgo iuueni in carcere apparuit. ꝛ ianuã aperiẽs eũ exire fecit di. Fili dic matri tue vt reddat mihi filiũ meũ. qꝛ ego reddidi ſibi ſuũ. q̃ exiens ad matrẽ ſuã venit ꝛ q̃liter btã ꝟgo eũ liberauit enarrauit Illa g̃ gaudẽs imaginẽ pueri ad eccliam portãs matri reddidit dicens Gratias tibi ago dña mea. qꝛ filiũ meũ reddidiſti mihi ꝓpter qđ tibi volo ſeruire ꝛ p̃ceptis tuis obedire. nũc recipe filiũ tuũ quẽ fideliter cuſtodiui

Uterus virgineꝰ. thronus eſt eburneus. regis ſalomonis
Thronꝰ admirabil' diſpar ꝛ diſſil'is vniuerſis thronis

¶ Hic autor ad reuerẽtiam virginis deſcribit aliud canticũ in quo autor facit tria. Primo cõparat beatã ꝟginem mariã ad thronũ ſalomonis Secũdo cõparat eã ad vellus gedeonis Tercio ꝑ exclamationem dirigit ad ipam petitõem. ſcđa ibi Sicut vellus. tercia ibi O ſancta ꝟginitas. dicens O maria ꝟgineus vterus) .i. caſtum corpus (eburneus thronus) .i. de ebore exiſtẽs (regis ſalomonis) ſic dicti (admirabilis thronus) .i. valde mirabilis (diſpar ꝛ diſſilis) .i. ineq̃lis ꝛ incõparabilis (vniuerſis thronis) .i. oibꝫ thronis

Uirgo thronus extitit. cui decus preſtitit. tam precellens ſummi regis vnicus. hunc elegit thronum.

(Uirgo) ſcꝫ maria (extitit) .i. exiſtit (thronus. cui) ſcꝫ throno (p̃ſtitit) id ẽ preerat (tã precellẽs donũ) .i. nobile donũ. ſcꝫ ipe deus pacificus ſalomon .i. Jeſus xp̃s (vnicus) ſcꝫ filius (ſummi regis) id ẽ oipotẽtis dei (elegit) id eſt preelegit (hunc thronum)

Hec eſt ſedes gratie domus pudicicie ſedes ſummi dei. In hac ſede reſidet dominus. qui preſidet vniuerſe rei

¶ Conſtrue (hec) ſcꝫ maria (eſt ſedes gratie) ſcꝫ diuine (domus) id ē habitaculum (pudicicie). i. caſtitatꝭ. ſcꝫ ⁊ (ſedes ſummi dei) id ē chriſti (dominus) ſcꝫ deꝰ (qui preſidet) preeſt (vniuerſe rei. reſidet) id eſt moratur. (in hac ſede) id eſt in illa habitatōne.

¶ Notandū. ſcribit ꝓpheta in ꝑs. thronus eiꝰ ſicut ſol in conſpectu meo. Iſta ꝟba pn̄t eſſe dei patris de filio loquētꝭ ↄmēdās gliam matris. ait ǧ thronus eiꝰ ſicut ſol in ↄſpectu meo. Unde beata virgo poteſt dici thronus dei. ⁊ hoc quattuor modis. Ipſa em̄ eſt thronus eburneus ſaphireus nubius ⁊ ſolaris. vnde verſus. Ebur ſaphirus nubes ſol ſit tibi thronus. Virgo verſata miſeram tibi glorificata. Unde beata virgo dr̄ thronus eburneus ꝓpter ꝟginitatē. ſaphireꝰ ꝓpter ſanctā ↄuerſatōem de vulgo. Un̄ ſalomon pacificꝰ interꝑtat. ⁊ ſ̄cat xp̄m verꝫ pacificatorē cuiꝰ thronus eburneus eſt btā ꝟgo. ⁊ h̄ tangit in lr̄a vbi dr̄. vterꝰ ꝟgineus thronꝰ eſt eburneus. qꝛ thronus iſte de eburneo eſt factꝰ. Ebur em̄ eſt aīal multum candidū ⁊ frigidū ⁊ magne caſtitatꝭ ꝑ qd̄ ſ̄catur ꝟgoglorioſa. quia tota fuit tam caſta mente ꝙ̄ carne. talis thronus talē regeꝫ decebat. Un̄ Bernardꝰ. Nec decebat deū alia mater ꝙ̄ virgo. nec virginē aliꝰ filius ꝙ̄ deus. qꝛ nec aliter inter filios nec aliter inter matres naſci potuit. De ſecundo dr̄ Ezechiel. ⁊ aſpectus lapidis ſaphiri in ſilitudine throni. Per thronū ſaphireū btā ꝟgo maria ſ̄catur ꝓpter celeſtē ⁊ ſanctā ↄuerſatōem. Un̄ Hieronymꝰ in ip̄a poſuit rex thronū ſuū. qꝛ ↄcupiuit ſpeciem eius. De tercio dr̄ Ecclesi. xxiiij. Et thronus meꝰ in columna nubis. Un̄ btā ꝟgo dr̄ thronus nubius. qꝛ ſicut nubes plena vaporib̄ irrigat ⁊ vireſcere facit iſta inferiora. Sic ꝟgo glioſa irrigat ⁊ vireſcere facit aīas fidelium. Un̄ Anſelmus. O ſcientia plena ⁊ ſupplena gr̄a decoris plenitudine reſperſa vireſcit oīs creatura. De quarto dr̄ in ꝓꝑōne p̄aſſumpta thronus eiꝰ ſicut ſol in ↄſpectu meo. Un̄ btā ꝟgo dr̄ thronus ſolarꝭ ꝓpter glorificatione quā hꝫ in celis. Un̄ in libro canticoꝝ dr̄ de ea. pulchra vt luna. electa vt ſo. ianua celi. caput ꝟginū. decꝰ mulierū. ⁊ ǧ autor bn̄ dr̄ in lr̄a ꝙ iſte thronꝰ ē diſſilis oīb̄ thronis. qꝛ in eo dn̄s dominantiū requieuit.

¶ Pro declaratōne terminoꝝ nota. Uterus eſt nomen maſculini generis ſcd̄e declinatōnis. Sed eburneus eſt nomen adiectīm deriuatuꝫ a nomie ebur qd̄ ſ̄cat elephantem. Sed preſto eſt verbum tranſitiuū prime coniugatōnis ↄpoſitum a pre ⁊ ſto.

Sicut vellus maduit de celeſti rore ſic venter intumuit ſeruato pudore. Nec vellus corrumpitur imbre pluuiali nec pudor amittitur in conceptu tali.

¶ Hic autor cōparat beatā ꝟginem ad vellus gedeonis dicens (Sicut vellus) ſcꝫ gedeonis (maduit). i. madefactū fuit (de celeſti rore). i. gr̄a. ⁊

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tamē nō erat corruptū. ſic (venter) btē virginis (intumuit) .i. ꝯcepit (ſer/uato pudore) .i. caſtitate. ſcʒ vt nec in ꝯceptu nec in partu fuit corrupta (nec vellus gedeonis corrūpitꝛ imbre pluuiali) .i. aqua pluuiali (nec pu/dor) .i. caſtitas (amittitꝛ in tali ꝯceptu) .i. in tali ꝯceptōne.

Hec eſt aromatica cella creatoris fertilis et vnica medela doloris. Nardus odorifera effundit odorem oliua fructifera virga ferens florem.

(Hec) ſcʒ maria (eſt aromatica cella) .i. flagrans habitaculū (creatoris) .i. dei (fertilis) .i fructuoſa (ꝛ vnica medela) .i. remediū (doloris) id ē pene (odorifera) .i. redolens (nardus effudit) .i. dedit (odorē) .i. ſaporeʒ. (fructifera oliua) et (virga ferens) .i. portans (florem) .i. chriſtū

Hec vas pigmentarij regale palatium domus eſt cedrina angelorum domina benedicta femina celorum regina

(Hec) ſcʒ maria eſt (vas) .i. ꝯſeruatoriū (pigmentarij) .i. vnguenti (regale palatiū) .i. aula. ꝛ (eſt domus cedrina) .i. de cedro exiſtens (dña angeloꝝ bñdicta femina) .i. ꝟgo. ſcʒ ꝛ (regina) .i. dña (celoꝝ) .i. poloꝝ

¶ Notandū. autor ꝯmendat btām ꝟginē in diuerſis q̄ ſibi ꝑ ꝓphetas aſcribunꝛ. Primo ꝯparatꝛ ad vellꝰ gedeonis. Vñ in quadā hiſtoria beate ꝟginis vellus rore maduit dū virgo ꝯcipiebat. Sʒ rubꝫ igne calet qñ virgo chriſtū pariebat. Scd̄o appellat eam cellam aromaticaʒ. Juxta illud Eccle. Sicut cynamomū ꝛ balſamū aromatizans odorē dedi. Tercio appellat eā medicinā doloris. qꝛ ipa de miſericordia ſua oibꝫ in neceſſitatibus poſitꝭ ſubuenit. Vñ videnꝛ viciſſim diſputare mater ꝛ filꝰ. ꝛ dr̄ filꝰ ego occidā. Mater reſpondit. Ego viuere faciā. filius dr̄. ego ꝑcutiā. mater reſpondet. ꝛ ego ſanabo. Quarto appellat eā nardū. Vñ in canticis Nardus mea dedit odorē ſuū Jtem ꝯparat eam oliue qđ patꝫ Eccl. xxiiij. vbi dr̄. Ego quaſi oliua ſpecioſa in campis ſylue. ꝛ quaſi plantatio roſe in hierico. Jtē appellat eam vas pigmentoꝝ .i. vngentoꝝ ꝯtentiuū. Vñ in canticis. Odor vnguentoꝝ tuoꝝ ſuꝑ oia aromata. Jtē ipa etiā vocaꝛ domus cedrina. qđ ꝑfiguratū eſt in templo ſalomonis qđ fecit rex ſalomon de lignis lybani leuigatis quadris ꝛ ſectis

¶ Pro terminis nota. Jntumeo es ere eſt verbū neutrale ſcd̄e ꝯiugationis. ꝛ ſcat hic ꝯcipere. Sʒ pigmētarius a um ē nomē adiectiū deriuatum a noīe pigmentū qđ dr̄ qdā potio medicinalis multū vtilis

O ſancta virginitas noſtra neſcit paruitas te digne laudare Cōtinens in gremio nec quem celi regio poteſt ſuſtentare

¶ Hic autor exclamando ꝯmendat btām ꝟginē ꝛ cū hoc dirigit peticio

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nem ad eam dicens (O ſancta ꝟginitas).i.caſtitas (noſtra paruitas ne
ſcit).i.nō ſcit (te digne).i.laudabilr (laudare).i.honorare (ꝯtinēs) ſcꝫ es
in gremio).i.in vtero tuo.filium (quē nec).i.nō pt (ſuſtentare).i.capere.
(regio) id eſt in regio throno (celi)

Pulchrior ſyderibus et pre mulieribus cunctis benedicta. Pla
ca tuum filium ⁊ purga fidelium omnium delicta. In te pluit in te
fluit deus ſuam gratiam. Ergo tue nobis plue gratie clementiam
Ad beati tui nati transfer preſentiam. Et cūctorum delictorum cō
fer indulgentiam.

¶ O (benedicta) ſcꝫ maria (pulchrior).i.ſplendidior (pre mulierib9).i.in-
ter mulieres (⁊ cunctis ſyderib9).i.oib9 ſtellis (tu placa tuū filiū).i.ieſum
xp̄m (⁊ purga).i.munda (delicta).i.pctā (omniū fideliū) ſcꝫ hoim (de9)
ſcꝫ oipotens (pluit).i.rorauit (in te) ⁊ (fluit).i.infundit (in te) ſcꝫ mariaꝫ
ſuā grām (ergo) tu (plue nobis).i.in nobis (clementiā).i.miſericordiam
(tue grē) tu (transfer).i.duc nos (ad p̄ſentiā tui nati).i.filij. ⁊ tu (ꝯfer).i.
da ſcꝫ nobis (indulgentiā cunctoꝝ delictoꝝ).i.oim peccatoꝝ

¶ Notandū. autor tangit hic in lr̄a imenſitatē dei cū dr̄. quē nec celi re
gio ⁊c̄. vn̄ Grego. ꝯfirmat h̄ idē vbi dr̄ ſancta ⁊ īmaculata ꝟginitas qb9
te laudib9 efferā neſcio. qꝛ quē totus nō capit orbis in tua clauſit ſe viſce-
ra. Hoc idē teſtat̄ qdā metriſta di. Continet in gremio celū terramqꝫ re-
gentem Virgo dei genitrix pceres comitant̄ heredes. ¶ Scd̄o nota. au-
tor dr̄ in te pluit. ꝑ quā beata ꝟgo grā plena nūcupat̄. Vn̄ plenitudo grē
patꝫ in quodā languido q̄ habuit vnū pedem ardeatē. q̄ caſu ad eccleſiā
ſancte ꝟginis veniens ſanitatis grām cū toto mentis affectu deſiderabat
cūqꝫ diutius ibi moreret̄. nec ſui deſiderij qd magnū vel modicum impe-
traſſet pendentē ſeparauit a cruce. voluit eīm pede potius carere q̄ oibus
dieb9 vite ſue ardere. Poſt multum vero temꝑis ſpaciū deprecando voce
lachrymabili dixit. Heu me miſeꝝ doleo q̄ factus ſum aduena. O bea-
tiſſima dei genitrix. cūqꝫ talia ab ea fuiſſent ꝓlata naturali ſumno dedit9
requeuit. ⁊ cū dormiret venit btā ꝟgo leuiter ſine corꝑis leſione eū tangens
ſpm a ſua infirmitate ſanauit. Ecce quāta plenitudo grē in beata ꝟgine
redundat. Itē nota. maria exaltat̄ ſuꝑ oēs choros angeloꝝ. qꝛ de ipſa
cantat eccl'ia. exaltata es ſuꝑ oēs choros angeloꝝ ſcā dei genitrix. igit̄ vt
nos in valle huius miſerie exaltari valeamus in futura patria. ipam ſeq
mur ⁊ eius veſtigia in quib9 peruenire valeamus ⁊ poſſimus in vitā glo
rie. Quam nobis conferre dignetur Jeſus chriſtus ⁊ filius in ſecula ſe-
culorum benedictus A M E N.